

GAZETA

Wielkiego

Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornej W. Dekera i Spółki. — Redaktor: A. Wannowski.

N° 221. — W Piątek dnia 21. Września 1832.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 17. Września.

Przybyli tu: JW. rzeczywisty Tajny Stanu Minister spraw handlowych i zarobkowości, Schuckmann, z Wrocławia; i Ochmistrz Królewsko-Bawarski, nadzwyczajny Posel i pełnomocny Minister przy dworze tegostronnym, Hrab. Luxburg, z Drezna.

Z dnia 18. Września.

Wczoraj raczył N. Pan Generałowi Merex, mianowanemu Posłem nadzwyczajnym belgijskim przy dworze tegostronnym, dać posłuchanie wstępne i przyjąć listy jego wiarygodne.

Przybył tu: Cesarsko-Rossyjski Generał-Major, Fezy, z Sawajcaryi.

~~~~~

Wiadomości zagraniczne.

A u s t r y a.

Powszechna Gazeta donosi z listu pisanego z Wiednia pod dniem 31. Sierpnia: Deputacja grecka, jadąca do Munich, dla złożenia imieniem narodu, hołdu nowemu Królowi, i dla prośzenia go, aby wyjazd swój przyspieszył, przybyła do Tryestu; skąd po

odbyciu 14dniowej kwarantany, daleką podróż przedsięwzięcie. — Wiadomości z Syrii nader są niepomyślne dla Sultana; powszechnie głoszą, iż Ibrahim Basza zdobywszy szturmem Aleppo, jest panem całego kraju. Wojsko tureckie miało się bronić z rozpaczą; lecz w końcu uleść musiało przemocy i zrzeczości swoich przeciwników. Spodziewają się, iż Porta skłoni się teraz do układów, i że przeznaczenie Mehemed Ali chętnie na to przystanie; równie bowiem w Kairze jak w Konstantynopolu musi się dawać czuć potrzeba ukończenia wojny nader kosztownej, i która w końcu obu stronom grozi wysileniem. — Papiery nasze raz spadają, drugi raz się podnoszą. Ma to pochodzić z obawy panującej w naszej giełdzie, z powodu niezadowolonej jeszcze sprawy holendersko-belgijskiej. — Cholera się wzmaga tak w stolicy jak i w okolicach.

T u r c y a.

Z Konstantynopola, dnia 14. Sierpnia.

Wczoraj wyjechał Posel angielski z tutejszej stolicy. Na posłuchaniu pożegnania otrzymał od Sultana w podarunku złotą tabakierę, ozdobioną brylantami z wizerunkiem jego. Pierwszy to raz daje Sultan swój wizerunek. Z Syrii nie mamy pomyślnych wiadomości. Morowe powietrze okazuje się na różnych przedmieściach tutejszych.

Donoszą z Bosnii, iż Hassan Aga Peki, który się schronił do Czasim, wpadł w ręce Turków i pod strażą 150 Arnautów został zaprowadzony do obozu Wezyra pod Sarajevo.

E g i p t.

Z Alexandryi, dnia 24. Lipca.

Wszystko zależy teraz od wypadku bitwy, która już w obecnej chwili zajść musiała na równinie Hannak, dokąd Ibrahim udał się z wojskiem wynoszącym 50,000 ludzi. Wkrótce także spodziewać się można bitwy na morzu między obiema flotami.

W ł o c h y.

Z Rzymu, dnia 30. Sierpnia.

Przy wstąpieniu na stolicę apostolską Papieża wychodzi pospolicie list pasterski, który zwykle udziela się Posłom zagranicznym w Rzymie. Bez zachowania tej formalności wyszedł dopiero teraz list ten blisko we 20 miesięcy po objęciu rządu teraźniejszego Papieża.

N i d e r l a n d y.

Z Bruxelli, dnia 8. Września.

Lord Minto, Posel angielski przy dworze pruskim, był onegdaj z małżonką na obiedzie u Królestwa Jchmość w zamku Laeken. Wczoraj wróciwszy Monarcha z wspomnianego zamku do stolicy, przyjął deputacje Magistratu miasta Mons i Łaby handlowej, a później Pana Adair.

Dziennik Memor. Belge pisze: W dzienniku Independant czytaliśmy wzmiankę o nowym protokole, który miał nadejść do Bruxelli, i w którym miano zabraniać rządowi belgijskiemu rozpoczynać kroki nieprzyjacielskie. Możemy zapewnić, iż wiadomość ta jest bezzasadną. Namienienia oraz wspomniony dziennik o zatrważających pogłoskach, które się w mieście rozchodzą, a którym niedaje wiary. I my także podobnie je uważamy, lecz zadziwia nas milczenie, które Ministerium zachowuje w tym względzie; mniemamy, iż bez nadwergżenia (oku) układów, mogłoby nam przynajmniej powiedzieć, jak daleko się posunęły, czy się obawiać, czy cieszyć nam trzeba.

Minister skarbu wydał rozkaz poborcom, aby natychmiast wszystkie zaległe podatki exekwowali, nawet w częściach Limburga i Luxemburga, które według 24 artykułów należą do Holandyi, co jest skutkiem podług zdania jednego z dzienników, iż dom bankiera Rothschilda wzbrania się dać drugiej części pożyczki pod warunkami, jakie z nim zawarto.

Dziennik Emancipation pisze, iż Pan Kaufmann, teraźniejszy Intendent listy cywilnej Królewskiej, wyjedzie do Madrytu w znaczeniu Posła belgijskiego przy dworze

hiszpańskim, a następcą jego na wspomniany urząd będzie Pan Vanderlinden, były członek rządu tymczasowego.

Tutejszy Monitor zbija pogłoskę, jakoby kazano przysposobić sale obrad Izby na dzień 15. b. m. Prostuje oraz mylną wiadomość, umieszczoną w dzienniku Echo de la Frontière, jakoby uławiano zbiegostwo żołnierzy francuzkich przy granicy północnej; twierdzi owszem, iż rząd nasz daleki od tego, uwiadomił o tém zbiegostwie gabinet francuzki, aby użył przystwoitych zaradczych środków. Tenże dziennik ogłasza na końcu bezzasadność doniesienia o podróży Xięcia Metternicha do Londynu i Bruxelli.

Z dnia 9. Września.

Królestwo Jchmość zwiedzą podobno między d. 20—30 m. b. miasto Antwerpia.

Echo de la Frontière donosi, że Xiążę Orleański dn. 12. m. b. przybędzie do departamentu północy. Xiążę zabawi przez kilka dni w Lille, gdzie jego pułk huzarów stoi, a potem uda się do Bruxelli.

Memorial Belge zbija wiadomość o przybyciu nowego protokołu do Bruxelli, któryby się miał wyraźnie oświadczyć przeciw wolnej żegludze na Skaldzie.

Prace około obozu pod Diest popierają pod wodzą Generała Cambier z szczególną czynnością; założono go podług nowego planu dla 6000 żołnierzy.

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 8. Września.

Frangne nouvelle zapewnia czytelników swoich, że wszelkie wiadomości o nieprzyjęciu doniesienia zaślubin Króla Leopolda ze strony Holandyi, zupełnie są płonne, a to dla tego, ponieważ Król Ludwik Filip żadnego pisma notyfikacyjnego niekazał doręczyć Królowi Wilhelmowi.

Pochwały, jakimi Dziennik Sporów od niejakiemu czasu restauracyą i starą kartę obsypuje, wzbudziły najzaciejszy gniew gazet opozycyjnych, z pomiędzy których tu przytoczyć chcemy rozumowanie Dziennika du Commerce: „Najlepszym dowodem, że Pan Perier mimo wiedzy swojej torował drogę zabiegom restauracyi, jest owa zuchwałość, z jaką się wystąpić ośmiela partya potajemnych legitymistów, doctrinairów i tak nazywanych rojalistycznych odszczepieńców. System z d. 13. Marca tak dalece sprzyjał ich zamiarom, iż się oni teraz niewahają na jaw wystąpić z swoją teorią. Dziennik Sporów coraz wyraźniej i wybitniej się tłómaczy; przed kilku tygodniami narzekał na uciemienie, jakiego w obwieszczeniu zdań swoich doznawał od stronnictwa rewolucyjnego; ale teraz nanowo nabrawszy

otuchy, wynurza wyrażnie życzenie swoje, aby widzieć restauracyą wskrzeszoną w całym obrębie; wynosi pod niebiosa restauracyą swoją; ona tylko miała nas oswobodzić, ucywilizować i wolnością obdarzyć; stąd naturalnie wypada, iż trzeba wrócić do tego wzorowego rządu. Ogłasza to Dziennik Sporów bez ogródek, oświadcza zarozumiale, iż jednym nieprzyjacielem Francji jest stronnictwo rewolucyjne. Gazette i Quotidienne przyklaskują jemu winszując mu oraz powrotu na łono zbawiennęj prawności. — Któż należy do stronnictwa rewolucyjnego? Nietylko naród Lipcowy, lecz też Izba z r. 1830., która ogłosiwszy tron za osierocony nowy wskrzesiła i nowe nadała ustawy; całe Parów grono, wszelkie władze, nareszcie sam Ludwik Filip, obrany Król, najwyższe wyobrażenie stronnictwa rewolucyjnego. Dziennik Sporów powstaje więc na całą odrodzoną Francją. To nie jest więc polityką prawego środka, lecz powtórzeniem przezwierzenia z r. 1824, i więcej jeszcze; bo w r. 1824. poróżnił się ten dziennik tylko z jednym Ministerjum; dzisiejsze łomaczenie się onego wypowiada wojnę wszystkim. Skądże więc to odgadnięcie po rylokrotnych pochwałach, jakimi Dziennik Sporów nowe Królestwo obsypać raczył? Mażli to nawrocenie się do restauracyi jedynie być skutkiem przeświadczenia o konieczności prawnej monarchii? Bieda, że się te zmienne zdania o wieszczają w czasie, w którym one mniej szlachetne pobudki mieć się zdają. Twierdzą albowiem powszechnie, iż mąż wielkiego wpływu dobijając się o Ministerstwo, kandydatów doctrinairów potrafił odpać i wykluczyć od przyszłego gabinetu. Pytanie więc polityczne zawieszono jest obecnie między członkami stronnictwa doctrinairów i rewolucjonistami; walka decydująca. Chceżli Dziennik Sporów przez pogroźki swoje wymierzone nietylko przeciw Ministrom, lecz też przeciw dynastyi całej zatrwożyć pewną dostojną osobę? W każdym razie można twierdzić, że doctrinairy, dopiąwszy władzy najwyższej, wszelkiego dołożą starania, aby rewolucyą uczynić podobną do restauracyi.“

Dziennik Constitutionnel umieścił prywatne wiadomości z Egiptu i Syrii. Dowódzca wojska Egipskiego zaraz po wzięciu Damaszku, założył główną swoją kwaterę w Balbec. Na początku Lipca wojsko tureckie pod dowództwem Feldmarszałka Husseina Baszy zebrało się na równinach Antyochii. Naczelnym dowódzcą egipski wyszedł z Balbec, i ciągnął spiesźnie do Aleppo. Blisko 8000 Beduinów składało przednią straż Ibrahima.

Na posiedzeniu akademii lekarskiej dnia 4. Września, zapytał się Doktor Boullay, czyli

to dzieje się z wolą akademii, że popiersie Ludwika XVIII. jest znowu postawione w sali? Zapytanie to sprawiło wielkie poruszenie. P. Desgenettes oświadczył, iż popiersie to powinno dopoty zostawać w Akademii, dopóki zwłoki tego Króla będą w grobie w St. Denis. Akademia przychyliła się do tego zdania.

Donoszą z Bajonny, iż znajdujący się tam wychodźcy Portugalscy, otrzymawszy od Dom Pedra pieniądze potrzebne na drogę, mają wkrótce popłynąć do Oporto.

Listy z Alexandryi odebrane przez Liworno donoszą o wypłynięciu floty Egipskiej w celu uderzenia na flotę Wielkiego Sultana; flota egipska ma 1,100 dział i 4 000 wojska lądowego, składa się z 4 okrętów liniowych o 120 działach, 7 fregat, 8 statków palnych, 25 brygów i korwet.

Przylepiający afisze, nazwiskiem Busson, został skazany na półroczne więzienie, za to, iż dn. 28. Maja przylepił doniesienie o wyjściu pisemka: *Fuite de Louis Philippe*.

List z Algieru pod dn. 14. Sierpnia wyraża: „Dnia 2. b. m. zawiął tu z Stambułu statek parowy angielski po gciodniowej żegludze. Brakowało mu wody i węgla; tak się jednak spieszył, iż wzięwszy wodę popłynął dalej, nieczekając na Konsula angielskiego, który w ten czas znajdował się na wsi. Statek ten, należący do eskadry angielskiej w Lewancie, miał na pokładzie swoim trzy znakomite osoby, należące do poselstwa w Stambule, między którymi był Pułkownik Campbell.“

Z Oran piszą pod dn. 6. Sierpnia: „General Boyer, uwiadomiony od Admirala Rosamel o zamysłach byłego Deja Algierskiego, znosił się z dowódcą eskadry naszej względem środków do ich zniweczenia. Tym celem krąży także bryg „la Surprise“.“

Hrabia Survilliers (Józef Bonaparte), bawi prywatnie w Londynie, i z całym swym domem włożył grubą żałobę po śmierci Xięcia Reichstadt.

Dziennik Constitutionnel pisze: „Xiążę Modeny uorganizował korpus ochotników i równie jak rząd papieżki, podzielił go na dekurye i centurye. Cztery kompanie tego korpusu posłano do lasu Campo Galliano, gdzie miał się schronić oddział zbrojnych powstańców. Sto ludzi strzeże wyjścia z niego od strony Ficame, Seccha, a główna siła ściga powstańców wewnątrz lasu.“

Z dnia 10. Września.

400 Polaków, którzy niedawno temu wylądowali na wyspie Aix, mają stósownie do rozkazu Ministra wojny tworzyć jeden batalion; Podpułkownik Rossakowski, byłego 4tego pułku piechoty polskiej, otrzymał zlecenia do uformowania batalionu. Oficerowie mają być tylko

Polacy i od swoich ziomków obierani. Kadry mogą być dla niedostatku własnych środków pomocy kompletowane z depotów.

Wojskowi polscy pobierają stósownie do najnowszych postanowień następujące płace roczne:

Generał- Porucznik 3000 fr., Generał-Major 2000 fr., Pułkownik 1200, Szefszwadronu albo batalionu 1000, Kapitan 800, Porucznik 600, Podporucznik 500, podoficer po 40 centymów na dzień, prosty po 20 centymów oraz chleb (zwyczajną racją). Oprócz tego pobierają ci, którzy niemają kwater, wynagrodzenia następujące: Generał- Porucznik 50 fr. miesięcznie, Generał- Major 40, wyżsi oficerowie aż do Kapitana po 18 fr., Porucznik i Podporucznik 12 fr.

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 8. Września.

Wczoraj wieczorem wyprawiono stąd gońców w rozmaitych kierunkach. Uważano, iż przez cały dzień wczorajszy ciału dyplomatyczne w nadzwyczajnej było czynności. Kuryer opiewa, że to szczególne poruszenie nastąpiło w skutek depeszów ważnych z Wiednia, Berlina, Brukseli i Holandyi nadeszłych. Xiążę Liewen przybywszy zrana do stolicy, miał natychmiast długą rozmowę z Posłami Austrii, Pruss i Holandyi. Ku wieczorowi zeszli się ci dyplomaci nanowo; nie odbyła się jednak konferencya w wydziale spraw zewnętrznych. — Krążą pogłoski wbrew przeciwnie wiadomościom przez gazety niektóre rozgłaszającym o wkrótce nastąpić mającém przyjacielskiem załatwieniu spraw belgijsko-holenderskich.

PATENT SUBHASTACYJNY.

Do koniecznej publicznej sprzedaży nieruchomości tu na Chwaliszewie pod No. 107. położonej do piwowara Karola Schütz należącej, sądownie na 1588 Tal. 25 sgr. 4 fen. oszacowanej z przyległościami licytacyjny termin przed deputowanym Radcą Sądu Ziemiańskiego Kaulfuss na

dzień 24ty Października r. b. o godzinie 10. zrana w naszym lokalu sądowym wyznaczony został. Zdatość kupna mających na tenże z tém oznajmieniem wzywamy, iż przybicie najwięcej dającemu nastąpi, jeżeli prawne przyczyny na przeszkodzie niebędą. Taxa i warunki w registraturze przejrzawe być mogą.

Poznań, dnia 19. Czerwca 1833.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Do wydzierzawienia gruntów do młyna Czapury w powiecie Poznańskim położonych na rok jeden od S. Jana r. b. aż do tego czasu roku przyszłego, wyznaczylismy termin na

dzień 2gi Października r. b. zrana o godzinie 10. przed Sędzią Roescher w naszej izbie dla stron, na który ochotę dzierżawy mających niniejszém wzywamy.

Poznań, dnia 20. Sierpnia 1832.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Kamienicę moję własną, w Poznaniu na Nowym Rynku pod No. 213. położoną, wchodzącą do kamienicy po prawej stronie sklep korzenny, po lewej szynkownia, z wolnej ręki sprzedać chcę. Ochotę kupna mający raczą się więc do mnie samego zgłosić w Poznaniu.

Używany fortepian w kształcie skrzydła, jest do sprzedania u Assessora medycynalnego Bergmann.

Od Sgo Michała r. b. przeniosę mój handel kommissyjny, winny, korzenny i tabaczny z pod liczby 49. w Rynku, pod liczbą 261. przy Wrocławskiej ulicy.

S. G. Haacke.

Nadsyłkę świeżych cytryn messenckich sto sztuk po 4 Tal., pojedynczo po 7 i 8 gr. pol., cytryny gardeskie po 9 i 10 gr. pol. otrzymał
Józef Verderber.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 18. Września 1832.	Papierami	Gotowizną
Oblig. długu państwa . . .	po 94	po 93½
Oblig. bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	97½	97½
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	99½	—
Wschodnio-Pruskie	100½	—
Szląskie	106	—

Poznań, dnia 20. Września 1832.

Kurs obligów m. Poznania   Papierami, Gotowizną. Od sta. 95   —   4